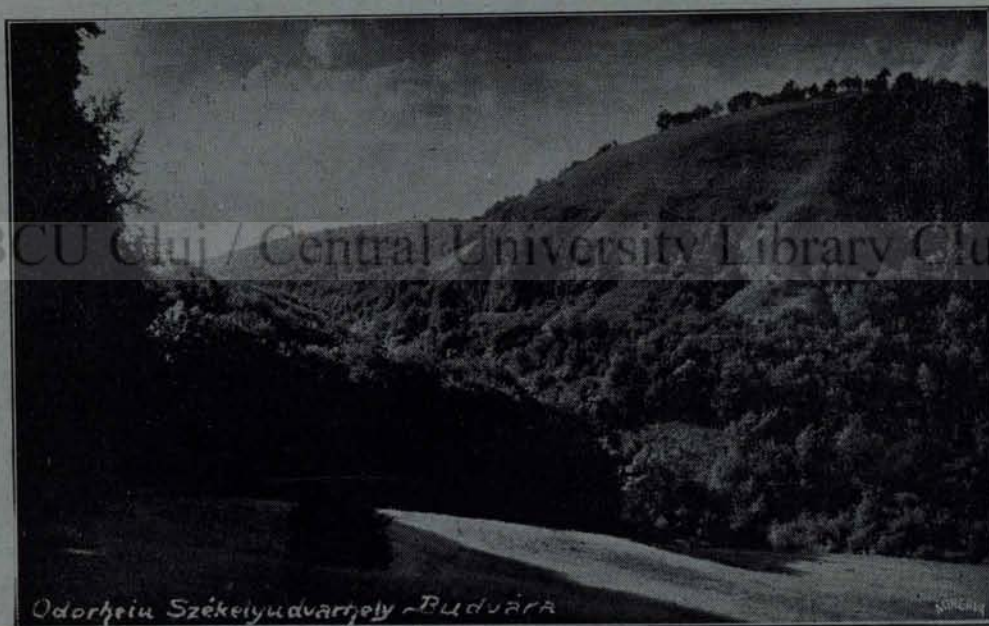

UJ CIMBORA

KÉPES GYERMEK-LAP

A székelység anyavárosának régi emlékeiből.

Odorheiu Székelyudvarhely - Budvára

1936. JUNIUS
20.

IV. ÉVFOLYAM
18. szám

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 6-87.

APRÓSÁGOK TARKASÁGOK

A kiadó bácsi üzenete.

Könyveinket átvizsgáltuk és szomorúan tapasztaltuk, hogy sok hátralékos kis cimborá nem küldi be rendesen az előfizetését. Az „Uj Cimborá” azon igyekszik, hogy nektek kifogástalan lapot adjon és sok jóra tanítson benneteket és mindezért csak azt kívánja, hogy Ti is pontosan teljesítsétek előfizetési kötelezettségeiteket. Most fokozatosan küldünk postautalványokat és kérjétek meg szüleiteket, hogy az elmaradt előfizetéseket küldjék be, hogy senki hátralékban ne maradjon.

Kertészkedjünk!

Ez a hónap június, — munkáldokj hát Pál, Ilus, — úgy bizony, a pompás nyári időjárást ki kell használni. Kis kertészeink több helyről is írták, hogy a kapott magvak kikeltek és gyönyörűen fejlődnek. Mártonffy Évának Cluj nagyon szépek a petuniái, de Sanek Boriska Cernatu, Balogh Évi, Kató és Ildikó is arról számolnak be, hogy az idén igen szép a kertjük.

Szóljatok meg ti is, többi kis kertészek. Kiki számoljon be rövid beszámolóban az eddigi kertészkedési munkásságáról.

Sanek Boriska V. el. ot. Cernatu, aki nagyon szereti a virágokat, szívesen váltana levelet egy hozzá hasonlókorú kertészkedő leánnyal. Az első levelet, mint a többi is, az Új Cimborához kell küldeni.

Ne játszatok a nyitott kútnál.

Aradról írja egyik kis cimboránk, hogy milyen nagy szerencsétlenség történt a szomszédjukban. A kis Cisrean Annuska az udvarukon levő nyitott kútba köveket dobott — s nagy öröme volt, amikor a kő nyomán nagyot locsant a víz. De hogy mégjobban belásson a kútba, felágaskodott a kút peremére — és jaj, egy pillanat csak — beleszedült a kútba.

A szülői még hallották, mikor a gyermek sikoltozni kezdett, de mire odaértek és kihúzták a kútból, már nem volt benne élet.

Oh, milyen nagy szomorúságot és bánatot szerzett ez a szófogadatlan gyermek a szüleinek, akik pedig szigorúan megtiltották, hogy

tüzzel-vízzel játszó és a nyitott kúthoz közel menjen.

Gondolkozzatok csak az eset felett, kis cimborák, hányszor hallatok ti is hasonló intelmeket. Vajjon megfogadtátok és megfogadtátok-e?

Levelező pajtások.

Az Új Cimborá tavaszi látogató körútján több kis cimborá kifejezte előttem azon kívánságát, hogy szeretne levelezni a szünetidőben, de azontúl is valamelyik más városi kis cimborával.

Olvasóinknak ezt a szándékát s óhaját csak helyeselni tudjuk, s amennyiben tehetjük, mi is elősegítjük.

Az egymásközi levelezés felkelti az érdeklődést a másik gyermekek között annak faluja, vagy városa iránt — az ottani szokások, viselet iránt. Tehát az ilyen levelezés egyszersmind ismeretbővítés is. Azonkívül rászorítja a levelezőt a helyesírás mielőbbi elsajátítására, mert nem gondolnám, hogy bárki is elküldene a másik kis cimborának egy helyesírási hibáktól hemzsegő levelet. Bizony kétszer is leírja, míg elküldi.

Aztán az ilyen levelezési kapcsolat értékes barátsággá mélyül el rendszerint, leány és leány, fiú és fiú között, nem egyszer egy életen végigkísér.

Milyen kedvesen leveleznek Kenderessy Miki Turda és Szász Jóska Satu-Mare. Lám Kenderessy Miki meg is hívta a nyárra hozzájuk Szász Jóskát. A nyár végén majd beszámolnak nektek, hogy töltötték a nyarat.

Most a következők szeretnének egy hozzájuk hasonlókorú kis cimborával levelezni:

Pál Bandi III. el. ot., Mercurea-Ciuc.

Szőcs Ildikó II. el. ot., Mercurea-Ciuc.

Szabó Dezső III. el. ot., Mercurea-Ciuc.

Ismerem őket személyesen, kedves, helyes gyerekek, bátran írhattok nekik. Az első levelet küldjétek az Új Cimborához, mi innen elküldjük nekik.

Kinek mi tartozik a mesterségéhez?

(Az alanti üres vonalat töltsétek mindig ki).

Év végén.

*Köszönjük, Istenünk
Az elmúlt esztendőt.
Most már könnyű szívvel
Várjuk a jövőndőt.*

*De még sem sajnáljuk,
Miért is sajnálnók?
Hisz a jövő év is
Hoz majd valami jót.*

*Minden évnek megvan
Az ő aratása,
Ha van, ki a vetést
Ápolja, gyomlálja.*

*Szántóföld a lelkünk,
Mi a szántóvetők:
Mi nehéz munkánkhoz
Istenünk, adj erőt!*

BALÁZS FERENC.

Bezárulnak újra az iskolakapuk.

Szétszéled a tanulószereg. A következő évnél üresen ásítognak az osztályok.

Vajjon az év befejezése azt jelenti, hogy most már teljes semmittevés következik? Oh nem — pihenés, de ez nem egy testvér a helyével.

Ha híres nagy emberek — férfiak, nők élettörténetét olvassuk, azt látjuk, hogy életük minden szakában, mindig munkálkodtak. A szellemi munkát testi munkával, a testi munkát szellemi munkával váltogatták. És ez az egyensúlyozás tölti ki tökéletesen az ember életét.

A rakodómunkásnak, zsákhordónak, kaszás, kapás embernek pihenés az, ha leülhet s egy könyvet vagy újságot elolvashat. Hivatalnok, író embernek pedig az az üdülés, ha jöhet, mehet, kertészkedhet, ácsolhat, kopácsolhat, szóval mindig az pihentet és üdit, ha a munka egyhangúságát egy más munkával eszeréljük.

Tehát a vakáció is nem lustálkodást jelent, csak egy új munkakört, amelyet minden cimboránknak meg kell találni a maga környezetében. A nyár jó alkalom a lányoknak a háztartási ismeretek elsajátítására, a fiúknak a ház körüli teendők, fűrés, faragás, kertészkedés gyakorlására.

Ismertem egy hivatalnok családot. A férfi magasfizetésű tisztviselő volt, aki havonta 7—8000 lejt megkeresett. És még mindig rendetlen volt a háztájuk, a kisleányuk piszkos, rongyos ruhában járt, pedig eseléd is volt a háznál s az étkezésnél is egyszer három-négy-félét összefőztek, máskor meg az egyféle is kozmás volt. Miért? Mert önagysága soha még egy rántást sem kevert meg, egy darab bútort le nem törölt — csak sétálgatott, meg olvasott egész nap. A eseléd úgy csinált s azt csinált, amit tudott. Az olyan helyen, ahol a ház asszonya nem ért semmihez, akármennyi pénz is jön a házhoz, az sohasem elég, ott a ház mégis mindig rendetlen. Már pedig minden asszony olyan háziasszony, ahogy kislány korában nevelték, szoktatták.

Eppen azért mindent meg kell tanulni kislányok, — semmi munka nem restelni való — s azok az ismereteknek, melyeket most édesanyátok mellett sajátítottok el, az életben nagy hasznát veszitek. Akármilyen jó helyzetben is vagytok most, fordulhat a kocka, amikor az elsajátított ismereteket kenyérré válthatjátok.

Használjátok hát fel fiúk, lányok okosan a vakációt — a szórakozást összekötve a hasznos tennivalókkal.

F. László Marcella.

Jan Wolski: Meséből valóság.

Fordította: Kormos Jenő.

(10. folytatás.)

Hajnalka az anyját könyvelni tanítja.

— A borjú ki akarta oktatni a pásztort! — gúnyolódik a régi lengyel közmondás azon zöldfülű álbölesekkel, akik fogyatékos tudásuk ellenére is sokszor érett, tapasztalt embereket akarnak valamire kioktatni.

De azért ez mégsem jelenti azt, hogy adott esetben arra rátermett ifjak, vagy gyermekek ne adhatnának hasznos tanácsokat az idősebb embereknek. Ifjaink és gyermekeink sok új dolgot sajátítanak el az iskolában és a szövetkezetekben, amiről szüleiknek egyáltalában nincs tudomásuk.

Ime egy példa:

Hajnalka, egy tisztviselő család egyetlen leánya, már tizenhárom éves és az elemi iskola hatodik osztályú tanulója.

Ugyanaz a Hajnalka, aki egészen kicsi gyermek korában teljesen új ruháját felszabta babaruhának.

De egészen biztos, hogy nem fogja még egyszer megtenni!

Jól tanul és szorgalmasan dolgozik az iskolai szövetkezetben. Éppen nemrég választották meg pénztárosnak és mindig rendben vezeti a pénztárkönyvet.

Közeledett a hónap vége.

A pénz, amit anyja kapott apjától a házi kiadásokra, már fogyatékn volt. Ami kevés megmaradt, az sehogysem volt elég részükre a következő hónapig.

Anyja búsult és siránkozott. Apja a homlokát szorongatta és panaszkodott. Hajnalka pedig mindent meghallott tanulás közben.

— Megint előleget kell kérnem a fizetésemre. A jövő hónapban megint nem lesz elég pénzünk. Mikor költünk már egyszer annyit, amennyi a fizetésem!

— Magam sem tudom, hova lett a sok pénz. Nagyon szerényen, csaknem szegényesen élünk. Semmi nagyobb kiadást nem csinálunk. A régi ruháinkat alakíttatjuk át újaknak. Hajnalkának is az én régi ruháimból alakítottam. Egyetlenegy nagyobb bevásárlást nem engedünk meg magunknak.

— Annyi barátom van, akik kevesebb fizetésből sokkal jobban élnek, mint mi, pedig a fizetésükön kívül semmi egyébük nincs.

— Tudod, hogy nem vagyok költekező, nem vagyok préda. De mit csináljak, ha a fizetés az élet fenntartására is alig elég!...

Hajnalka mindezt hallotta és mélyen elgondolkozott.

— Anyuka!

— Mit akarsz, kislányom?

— Mondhatok valamit?

— Mondjál.

— De szégyellem... lehet, hogy megsértődsz.

— Beszélj, Hajnalka, nem sértődöm meg.

— Azt mondtad, hogy magad sem tudod, mire adtad ki a pénzt... Én pedig, amikor kezembe veszem a pénztárkönyvet, mindig tudom, hogy az utolsó garasig mit mire adtunk ki a szövetkezetben.

— Mit akarsz ezzel mondani?

— Ha volna neked is egy pénztárkönyved és szép sorjában beírnád, hogy mennyit kaptál apukától és mennyit költöttél el belőle, minden pillanatban tudnád, hogy mire adtad ki a pénzt... És ezekből a feljegyzésekből pontosan megtudnád, mire költöttél többet, amire esetleg nem is lett volna szükségünk... Ezentúl költségvetést kellene készítened apukával.

— Költségvetést? Honnan ismered ezt a tudományos szót?

— Ez egy nagyon egyszerű szó. Aki szövetkezetben dolgozik, annak tudnia kell, mi az a költségvetés. A szövetkezetben használunk még más szavakat is, melyek szintén tudományosnak látszanak s mégis nagyon egyszerűek. Például: hiány, kalkuláció, mérleg. Mi jól értjük őket. A mi számunkra ezek éppenségyen egyszerű szavak, mint a ház, a könyv, vagy az ablak.

— Ó, te drága, kicsi, okos leányom! Egyetlen gyermekem! Hát meg akarod tanítani anyádat, hogyan vezesse a házi számadást? Megtanítasz rá, Hajnalkám?

— Megtanítalak! Megtanítalak! — kiáltotta boldogan Hajnalka, anyja nyakát átölelve.

A tanulás nagyon jól ment. Az anyának olyan tanítónője volt, aki egyformán szereti a tanítást és magát a tantárgyat. Hajnalkának pedig okos és szorgalmas tanítványa volt.

Az anyja részére rendezett házi tanfolyam alatt valamelyik barátnője játszani hívta Hajnalkát.

— Nem mehetek, — felelte Hajnalka, — nagyon fontos dolgom van.

— Ugyan mi az a fontos dolog?

— Anyukát könyvelésre tanítom.

Az anyját is meghívták az ismerősök valami vidám estélyre.

— Nem mehetek, — felelte, — nagyon el vagyok foglalva.

— Szabad tudom, mivel?

— Könyvelést tanulok Hajnalkától.

Amint látjuk, mindketten egyformán büszkék erre a tanulásra.

Az apa sokáig nem tudott semmiről.

De a következő hónapban a ház asszonya a Hajnalka segítségével olyan okosan gazdálkodott a pénzzel, hogy az utolsó napig elég volt.

— Mekkora csoda! — örvendezett az apa. Már rég nem ért ehhez hasonló szerencse.

— Semmi csoda. Csak mindent elkönyvelek.

— Könyvelsz? Hát ki tanított téged a könyvelésre?

— A mi Hajnalkánk! Ő magyarázta meg nekem, mi az oka, hogy nem tudtam, hogyan és mire adtam ki a pénzt. Azután felajánlotta, hogy megtanítsa engem a könyvelésre — és sikerült.

— De honnan tudod te a könyvelést, Hajnalka?

— Hiszen én a szövetkezetben dolgozom, — felelte örömtől sugárzó arccal Hajnalka.

A sötét házban.

Sokféle ház van. De az a ház, amelyikben Pistáék laknak, a legvisszataszítóbb az egész városban.

Már messziről kellemetlenül érinti az embert ez a nagy vörös bérház.

Hatalmas, négyemeletes, kaszárnyaszerű épület, két szűk, sötét kúthoz hasonló udvarral. Állandóan nyirkos, hűvös levegő van benne, a legforróbb nyáron is. A levegő tele porral és undorító kigözölgésekkel. A ház tövében szemét és állandó pocsolya. Keskeny, sötét, meredek és piszkos lépcső vezet fel az emeletre.

A sok kis lakás sűrű egymásutánban következik, — napnélküliek, — nedvesek. A munkástársadalom nyomorultjai laknak ezekben az egyszobás, legfeljebb kétszobás odukban.

Mindenikben hat, nyolc, gyakran tíz személy szorong egymás mellett. Állandó túlszűfolttság, rendetlenség, lökdösődés, veszekedés, átkozódás tölti be a különféle betegségek csiráival tele levegőt.

Ez a ház a pokol legtökéletesebb földi utánzata.

Pista ebben a házban született, ebben a négyemeletes pokolban nőtt fel, ott játszott a

szűk udvar piszkos sarában, bűzös pocsolyájában és onnan járt iskolába.

— Iskola! — Teljesen külön világ. Egészen más emberek. Minden más benne.

Pista egész lelkével ahoz a másik, jobb világhoz tartozónak érezte magát.

Amint hazatért, nyomban beszámolt szüleinek és nálanál kisebb testvéreinek az iskolában történekről. Nagy lelkesedéssel beszélt. — Hát beszélhetett volna másként? — Hiszen az iskolában minden olyan világos, napfényes, tiszta, szép, észszerű és igazságos.

Apja és anyja, — egyszerű, tanulatlan emberek, — örömmel hallgatták fiúk lelkes előadását.

(Folytatjuk.)

Kis cimboránk: Simon Gyurika II. el. o. t. Diciosánmártin, a jól sikerült vizsga után örömmel és játszadozva tölti a vakációját. Lám csak, milyen igaza van a közmondásnak: „Munka után édes a pihenés.”

Humor.

Egy geológus előadást tart arról, hogy a föld melege mind kevesebb. — Egy billió év múlva teljesen ki is hül. Egy úr a hallgatóságból rémülten felugrik:

— Hány év múlva?

— Egy billió év múlva, — feleli a geológus.

— Jaj, kérem, — szólt az úr megnyugodva, — már megjedtem, hogy egy milliót tetszett mondani.

Álomkirálykisasszony.

— Bilkay Gizella meséje. —

Egyszer volt, hol nem volt, messze, egy kaskukorékolásnyira innen, Álomországnak volt egy szép királykisasszonya. Fekete volt a haja, mint az ébenfa, szép piros volt, az arcoeskája, mint az érett alma. Különösen a keze volt szép Álomország királykisasszonyának. Aki csak látta, megbámulta a bársonysíma kezét, rózsás körmöcskéjét. Szép puha kacsóját, ha rátette beteg alattvalói égő homlokára, rögtön meggyógyultak tőle. Be is járta Álomország birodalmát s ahol csak lehetett, segítette a betegeken.

De egyszer csak, hogy hogyanem, furcsa szézele támadt a királykisasszonynak. Ha megtetszett neki valamelyik alattvalója, gyönyörűségét találta benne, ha ellopta tőle a szívét. Puha kezecskéjét rátette a betegre s alattomban kilopta a szívét. A meglopott alattvalók éltek tovább is, de betegen, mert fájó seb maradt a szívük helyén.

A királykisasszony egy szép lila selyem-szalaggal átkötött aranyos dobozban tartotta a szíveket. Volt abban még más ország fiainak is ellopott szíve. Ugyanis Álomországtól nem messze feküdt Aranyország. Ez ország királyfiának is kitépte a szívét. Amint ott aratgatott Aranyország királyfia az aranykalászos rónán, arra ment Álomország királykisasszonya s addig beszélt, kedveskedett a királyfinak, míg az is szóba állott vele s egy őrizetlen pillanatban kilopta a herceg szívét. Örömmel vitte haza, hisz' még eddig nem volt ilyen királyi szív a dobozában. Aranyország királyfia pedig könnyes szemmel nézett a királykisasszony után. A kitépott szív helye nagyon-nagyon fáj. Elhatározta, hogy vissza fogja szerezni. Azt hitte, hogy ott rejtette el a földben a királykisasszony a szívét. Vette aranyekéjét s nap-nap után szántogatta vele Aranyország földjét. Ha valaki szólt hozzá, csak azt hajtogatta: — Keresem a szívemet. — Az emberek elmosolyodtak mondásán.

Álomország királykisasszonya pedig tovább gyűjtötte a szíveket. Napország hercegének is kilopta a szívét. Napherceg attól kezdve beteg volt, állandóan bágyadt mosolygással sóhajtozott szíve után. Csillagország királyfia nem nézhetette tovább rokonának nagy fájalmát. Elhatározta, hogy visszaszerzi Napherceg szívét. Nem sokáig gondolkozott. Befogott a Göncölszekérbe* s nem is vitt magával mást csak a Kisbérest.** Sebesen vágattak, aki csak látta megbámulta őket. El is érkeztek Álomországba.

* Csillagkép.

** A Göncölszekér rúdja mellett levő halvány kis csillag.

Álomországban minden tündéres, nagyon szép volt. Csillagkirályfinak be kellett hunynia a szemét, hogy a nagy fényesség el ne kápráztassa s őt is meg ne lopja majd Álomkisasszony. De Csillagkirályfi nagyon okos volt. Felvette királyi palástját, amely befedte egészen s így a királykisasszony nem juthatott a szívéhez. Nem kérte vissza egyenesen Napherceg szívét, mert tudta, hogy úgysem adná vissza szép szóra, hanem felnyitotta két csillagszemét s ránézett a királykisasszonyra. Mikor a királykisasszony belenézett abba a két mélytüzű ragyogó szembe, menten elaludt... Ezt az alkalmat felhasználta Csillagkirályfi s keresni kezdte az arany dobozt, hogy visszavigye az ellopott szíveket. De bármerre kereste, nem találta meg. Ekkor azt gondolta, hogy most már ő fogja kilopni a királykisasszony szívét. Ugy is lett. Gondolatát tett követte. Azután felkapott a Göncölszekérre, mely röpitette visszafelé. Mire Álomkirálykisasszony magához tért kábultságából, égő, fájó sebet talált a szíve helyén... Befogott hat szép, ezüstszárnú pillangót s Csillagkirályfi után vágatott. De nem érte utól, így nagy búsan visszaballagott Álomországba. Behúzódott szobácskájába, a csipkefüggöny mögül égő sebére szorított kezekkel bámult fel Csillagországba. Hát Uram fia! Mit látott? A Göncölszekeren ott ült Csillagkirályfi s egy aranykapesos-könyvbe zárva, kezében tartotta a királykisasszony szívét. Csillagszemével ragyogva integetett: Add vissza az ellopott szíveket s akkor én is visszaadom a tiedet. Álomkirálykisasszony néma intéssel felelt. Oda ment aranyos dobozához, felnyitotta fedelét s kedvteléssel nézegette a szíveket és így sóhajtott: Ebbe a dobozba még éppen beleférne Csillagkirályfi szíve, de mit ér nekem az egész világ szíve, ha az enyém hiányzik. Kinyitotta az ablakot, arany dobozát kitarította, mire a szíveknek hirtelen szárnyuk nőtt; röptek vissza gazdájukhoz. Egy pillanat múlva üres lett a doboz. Akkor Csillagkirályfi a szép csillagos tavaszi estén visszadobta az üres dobozba Álomkirálykisasszony szívét. A szívecske megütődött ugyan, de a királyleány bársonypuha kezével megsímogatta s menten meggyógyult.

Azóta Álomkirálykisasszony elhagyta rossz szokását. Nem lopkodja már a szíveket, hanem jár gyógyítani beteg alattvalóit. Hálás szível gondol Csillagkirályfira, aki kigyógyította balgata szenvedélyéből s elhatározta, ha Csillagkirályfi ne talán megbetegszik, hús kezével ott terem és nem engedi szenvedni. Mert belátta, hogy másnak sem jó az, amit magának nem kíván.

Az Új Cimborá tavaszi nagy körútjának emlékeiből.

Az Odorheiu-i találkozó.

Sok akadállyal kellett küzdenie az Új Cimborának Odorheiu-en, míg pedagógiai munkásságára úgy szűlök, mint az iskolák vezetői felfigyeltek. De munkáját, a legteljesebb siker koronázta. Március 28-án nagyszabású rajzversenyt rendezett a helybeli elemi és középiskolák számára. A rajzverseny, amelyet minden iskola a maga keretében vezetett le, a bíráló bizottsági tagok által sem remélt eredménnyel végződött. Az aránylag rövid idő alatt a két középiskola négy alsó osztálya szebbnél szebb rajzokban, festményekben mutatta be falujának a népviseletét, szokásait. Már most múzeális értéke van ezeknek a rajzoknak, amelyek az Új Cimborá nagy rajzgyűjteményének is legszebb, legértékesebb darabjai.

A fenti felvételt Ferenczy Sándor fényképész készítette az Új Cimborá márc. 29-iki

nagy meseelőadásáról a református tanítónő-képző gyönyörű székely stílusú nagy dísztermében, amely díszteremnek a festését, díszítését maga Haas Rezső festőművész, rajztanár tervezte. A fényképen fentről a második sorban ülnek munkatársaink (balról az 5-ik), Dr. Dobos Ferenc, Józsa János (a 9-ik), F. László Marcella (a 6-ik) s a tantestület tagjai: Benkő József isk. igazgató (a 11-ik) s Nagy Gabriella (a 8-ik).

A székely nem barátokzik könnyen, de akit megszeret, azért mindenre kész. Ezt érezte az Új Cimborá is Odorheien. Különösen munkatársaink s kedves jó barátaink részéről, akik velünk együtt szívvel-lélekkel viselték ennek a kis lapnak minden gondját, baját a akiknek itt e helyen külön is hálás köszönetét küldi az Új Cimborá.

— 000 —

A pacsirta.

— N-től. —

*Elhagyá a földet
A pici pacsirta,
Száll, száll fel az égbe
Míg csak szárnya bírja.*

*Fenn a magasságban,
Túl a fehér felhőn,
Megcsendül éneke
Gyönyörűen csengőn.*

*Könyörög Istennek,
Ég és föld Urának,
Adjon boldogságot
Kicsi családjának.*

*És hogy hathatósabb
Legyen imádsága,
Azért megy dalolni
Föl a magasságra.*

A cica és a gombolyag.

Mioka cicának nem fér a fejébe,
Mi az a furcsaság naggyanyó kezébe?
Ami oly gyorsan jár, mint ördög motolla,
Fényes is, fényesebb, mint szarka tolla.

Biz az semmi egyéb, mint kötötű szerszám,
Naggyanyó köt véle, nem unja el hétszám.
Van is Janikának harisnyája bőven,
Nem kell boltban venni egész esztendőben.

Pista és a mókus.

Irtó: Ónody Rózsi.

Pistiék az erdő szélén laktak és egy szép, derült tavaszi napon elkérezkedett Pisti az édesanyjától az erdőbe tanulni.

Hát ott lehetett is. Egy nagy tölgyfa alatt hasra feküdt, a mi kis barátunk, maga elé tette a nyitott olvasókönyvet és tanult szorgalmasan.

Csend volt, csak olykor hangzott föl a madarak csicsergése, különösen a szajkók fecsegése, mert azok ugyancsak tudnak lármázni, de azért még sem annyira, hogy egy szorgalmasan tanuló kis fiút megzavarjanak komoly munkájában.

A fű puha és illatos volt, a nagyobb kényelem kedvéért még mohát is rakott a könyökei alá Pisti. Jó dolga volt, az bizonyos.

Egyszer csak, amikor már a leckét tudva, becsukta könyvét, elnyomta Pistit a nagy csendben — az álom.

Nem álmodhatott azonban tündérekéről sem, törpékről sem, mert egyszerre csak arra ébredt, hogy kopp, valami pont az orra hegyét találta el.

Nagy álmosan megdörzsölte kis barátunk az ütés helyét és szétnézve mit talált? Egy üres mogyorót. Né, akart csodálkozni, hát ez honnan került ide? De nem törte a fejét, mert álmos volt, újra elnyúlt a fűbe és behunyta a szemét.

Csakhogy ezúttal még el sem szenderedhetett, újra koppant rajta egy mogyoró löveg.

Hm, gondolta Pisti, ez valamelyik pajtás lesz, azért sem mozdulok, majd előkerül.

A következő pillanatban, amint Pisti nagyot ásított, pont a nyitott szájába pottyant a

harmadik mogyoró. Nó, ezt megnézem magamnak! Gondolta nem éppen mérgesen a kis fiú, akinek kimogyorózták az álmát.

Csendben ült hát és amint fölfelé nézett, csak lát valami barnás állatkát megvillanni a zöld lombok között. Ezúttal egy makk repült Pistinek.

Ni-ni! Hisz ez a tűzér ott fent a fán — egy mókus.

Jaj be szép, gyönyörködött Pisti a kecses fehér mellényes mókuskán. Olyan helyes kis állat volt és vidám, mert hiszen ugyancsak enyelgelt Pistivel, biztonságban érezve magát fent a fán.

— Oh, sóhajlott Pisti, ha én megfoghatnám, hazavihetném és megszelidíthetném! Milyen kedves kis jószágom lenne!

A gondolatát tett követte, fölugrott, neki-szaladt a fának és uccu, fölkapaszkodott és kezdett mászni egyre feljebb.

Megdöbbsent erre a kis fehér mellényes, de akkor elkezdett is mindjárt följebb csipesz-kedni, amíg végül a fa tetején volt. Nézte nagy aggodalmasan a fölfelé igyekvő Pistit. Hm! Ennek fele se tréfa! Szétnéz mókuska és ahogy ijedt kis szemeivel rápillant a szomszéd fára, egyszerre megvigasztalódott. Persze, mert ő át tudott ugrani, bámulatos ügyességgel tor-nászta át magát egyik ágról a másikra.

Mire Pista fölért, a mókus a harmadik fáról intett búcsút neki.

Nem volt más hátra, Pisti lemászott, vette a füzetét és lerajzolta a mókuskát. A rajza olyan ügyes volt, hogy senki sem nézte elefántnak a csintalan mókuskát, sőt még megdicsérték érte.

Igy a mókust mégis csak magáénak mondhatta, ha másképp nem, papíron.

A jóság hatalma.

— Eredeti mese. —

Iria: Dezső bácsi, (Folytatás.)

Úgy is történt. Rigó villámmal versenyt száguldott, s meg sem állott, amíg le nem szállt a testvéróriások országának kellős közepébe. Ott egy cukor süveghez hasonló kék hegy meredezett az ég felé, s a hegy tetejében volt egy óriási kék vár, amelynek magas kapujában egy álló, száz méteres jegenyefa is kényelmesen elfért volna.

Még annyi ideje sem volt Estánnak, hogy lováról leszálljon, döngő, ólomsúlyú lépésekkel hirtelen előtűk termett a Kékóriás. Volt akkora, mint egy templomtorony.

— Emberszagot érzek! — dörmögte vészjóslóan. — Hol vagy ember-ízni. Olyan apró vagy, hogy meg sem látlak... Hogy mered háborgatni az én házam tájékát?

Erre Rigó pajtás olyan gyorsan mint a szélvész, éppen az óriás orrára repült.

— Most vágjad gazdám, ahogy csak bírod.

— Vágom mint a répát! — kiáltotta Están jókedvűen s kirántott kardjával olyant húzott végig Kékóriás homlokán, hogy vastag bőre alól mindjárt kiserkent a kékszínű, záptojászagú vér.

A Kékóriás, mint ahogy az ember szokta a szunyogot, el akarta hessegetni magától a támadókat, de már késő volt. A kard éléről a nagy méreg nyomban hatott s a Kékóriás jajgatva s óbégatva úgy hanyatvágódott, hogy a föld dübörögve rendült meg bele.

— No ez sikerült! Nagyszerű! Nagyszerű! — ujjongott Rigó örvendezve. — De vigyázzunk, mert Zöldóriás bosszút fog állani testvére halála miatt, s ő sokkal erősebb, mint amilyen a bátyja volt.

Rigó még ki sem mondta az utolsó szavakat, mikor mintha a földből bújt volna elő Zöldóriás. Magasságra nézve csak félakkora volt, mint a Kékóriás, de szélességre nézve kétszer olyan vaskos. Egész teste zöld volt, mint a levelibékáé. Még gyapjas haja is zöld volt. Csak a két nagy kerek szeme pislogott, parázslott, mint két égő üszök. Borzalom volt ránézni.

Rigó egyenesen a szeméhez repült. Hirtelen hátrafordult, farával az óriás homlokának, s két hátulsó lábával úgy megrugta Zöldóriás jobb szemét, hogy azt menten kiütötte.

De Zöldóriás sem volt rest. Irtózatós fájaldalmában előrántotta kését, s csak úgy vaktában — mert egyetlen ép szeme erősen káprázott — maga elé sújtott.

Jaj szegény Estánnak, aki háttal ülve nem védekezhetett. A kés éppen kettészelte a testét.

Két darabban hullott le a ló hátáról. Odavolt, vége volt.

De Rigó pajtás nem lett volna táltos ló, ha nem tudott volna gazdáján azonnal segíteni. Kétszer ráfűjt a kettévágott testre, s uram, lásd csodát, Están teljesen épen és elevenen talpra ugrott. De ez még mind semmi, mert ennél még bámulatosabb volt az, hogy Están megelevenült testével éppen tízszer lett erősebb, mint azelőtt. Érezte is rettentő erejét, s bátorsága az oroslánéval vetekedett. Neki rohant a Zöldóriásnak s mérgezett kardjával ellenfelének combjába szúrt.

Ez alatt Rigó pajtás kirugta a szörnyeteg balszemét is.

Zöldóriás irtózatosan felbödült. Lábából patakozott a zöld vér. Markából kiesett a kés, otromba teste megingott, s hátrazuhanva végigterült a földön.

Kékóriás és Zöldóriás egymás mellett holtan feküdtek. Nekik már örökre befellegzett.

De mi ez? Rigó pajtás a levegőben bucskázott egyet, s mire földet ért, aranyos biborruhába öltözött fiatalemberré változott.

Valóban Están előtt állott egy szénfekete hajú, dali termetű, fényes öltözetű, mosolygó vitéz.

— Oh, mily nagyszerűen érzem magamat ismét emberi alakomban! — szólt az ifjú boldogan. — Ágisz vagyok, a Napsugár országának fejedelme! — mutatkozott be a hüledező Estánnak. — Azzal, hogy megöltük a két vérengző óriást, bűneimért levezekeltem; elátkozásom órája letelt. Ezért örök hálára köteleztél engem, drága, jó Cimborám!

— Nem értek én semmit abból, amit mondasz! — felelte Están még mindig ámúlva.

— Hát akkor ülünk le erre a kék sziklára. Röviden elmesélem neked az én történetemet, hogy megértsed a multamat. Én, mint egy gyönyörű országnak zsarnok fejedelme, nagyon önző és gonoszlelkű voltam. Hogy a testvéróriások barátságát megnyerjem s velük szemben életemet biztosítsam, arra köteleztem magamat, hogy részükre minden nap két-két emberáldozatról gondoskodom: egy nőről és egy férfiről. Alattvalóim közül minden napra kerendeltem az áldozatokat, akiket összekötözve a város falai alá vittem, ahonnan a két óriás őket hazahurcolta. Ez így ment három éven keresztül. Egyszer egy édesanyának egyetlen fiát jelöltem ki áldozatul. Az édesanya térdén állva, zokogva könyörgött, hogy kegyelmezzek meg szeretett fiának. Én őt gúnyolódva utasítottam el magamtól. Ekkor az anya fenyegetőzve elrohant, s még aznap megjelent előttem egy tündér, aki megátkozott ezekkel a szavakkal: „Változzál át te, kegyetlen fejede-

lem, gonosz, fekete lóv! Olyan gonosz és fekete légy, mint amilyen a lelked! Addig légy néma, addig éhezzeél és szomjuhózzál, amíg egy ritka jó lélek a te gonoszságodat türelemmel és szeretettel meg nem szelidíti. De még ha meg is javulsz, ne legyen nyugtód addig, amíg a jólélek segítségével el nem pusztítod azt a két kegyetlen óriást, akik a félvilágot gyászba borították.“

Erre az átokra nagyot kacagtam, de a kacagás egyszerre nyerítéssé változott. S én csak azt vettem észre, hogy feketeszörű ló vagyok. Fővárosomban senki sem ismert meg. Hiába ögyelegetem palotám előtt reggeltől estig. Egészen elhagyatottnak éreztem magam. Senkim sem volt. Gazdát kerestem, akihez menjek. Nem találtam senkit. Étlen, szomjan kezdtem kóborolni az úton. Otthagytam országomat, s megindultam világgá. Mikor a réten le-

gelni akartam, hogy éhségemet csillapítsam, a fű egyszerre kiaszott a földön. Ha a vízhez közeledtem, hogy égető szomjúságomat enyhítssem, a patakok, folyók a föld alá menekültek. A kútak vályúiból kiszáradt a víz, s elperzselődött előttem minden élelem... Útközben egy várkastélyra bukkantam... Elhatároztam, hogy felkeresem a kastély istállóját, s beállok a lovak közé. Ott legalább gondozni fognak. Így is tettem. A kastély ura nagyon örvendett, hogy lovainak száma váratlanul megszaporodott. Szépen jászolhoz kötöztek s a kocsis mindjárt tisztogatásomhoz fogott, mert nagyon poros és piszkos voltam. De én enni akartam, s mivel nem kaptam azonnal abrakot, a kocsisat a falhoz löktem. Ekkor ő bosszújában husánggal össze-visszavert, mire én föberugtam. Azonnal meghalt. Ő volt az első megölt kocsis. (Folytatjuk.)

Brekeke úr vadászni megy.

Egy szép napon nadrágot húz Brekeke úr, vállára puskát akaszt és elindul a zombékosba vadászni. Nonó! csak nem rókára, vagy medvére vásik a foga öki gyelmének?

Egy útilapú árnyékában megáll egy perere, szusszant egyet s épp tovább akar indulni, mikor a feje fölött zum-zuruzum-zúgást hall. Miféle zúgás? Repülőgép? — néz körül. Ahá! már észrevette! Egy darázs himbálózik az egyik lapi száron s az zúg olyan erősen.

— Nekem bizony ne zúgj itt a fülembel! — kiált rá mérgesen Brekeke úr. De a da-

rázs rá se hederít. No, Brekeke úrral sem lehet tréfálni — kapja a puskáját és keresztül-lövi az útilapú ágát, amelyen a darázs hingtázik.

A darázs ijedten a földre koppan. Egyéb sem kell Brekeke úrnak, megragadja csáp-jait, összekötözi holmi erős fűszálakkal és vadászszákmányként oldalára akasztja.

A nagyszerű zsákmány után büszkén megy haza Brekeke úr. Vállára veti puskáját, hasát ugyanacsak kidüllesztí s előre is csettintget nyelvével, amikor a zsákmányra gondol, amelyből otthon pompásan fog majd lakmározni.

L. M.

MARCELLA NÉNI POSTÁJA

Ónodi Rózsai Turda. Levele, mely lázas betegségéről adott hírt, nagyon lehangolt. A betegség bizony megnyirbálja az alkotó kedvet. De remélhetőleg nagy vigyázat mellett csak futólagos, mulékony lesz a betegsége. A mielőbbi gyógyulást szívemből kívánom. Az érkezett kéziratokat átfogom olvasni. Más mértékkel mi nem mérünk, csak az arravalóság mértékével. Ha jó s megállja a helyét egy cikk, egész biztosan közlésre kerül. S mivel lelkébe a természet sok szeretetet oltott be, hiszem, hogy a gyermekek lelkéhez megtalálja majd a kulesot. — *Markovits Edith Vulcan.* Örülünk, hogy a küldött összeg megérkezett. Pontos címét nem tudjuk, azért küldtük az illető címen. Cikkei közül az egyik az őszi számainkba van beosztva. Jó illusztrációkkal lehet cikkeket beküldeni. — *Teleky Dezső Coltesti.* Március hóban 300 leit küldtünk a Banca de Credit Ungurească-nak Braşovba. Különbön hosszú levél ment a közelmúltban. *Józsa János Odorheiu.* A Jancsika nevére kiállított betétkönyvre március hó folyamán 100 leit kifizettünk a Gazd. és Hitelszövetkezetek Szövetségéhez. Szív. üdv. — *Lőrinczy Géza Lupeni.* Verseit szívesen közöltük, hasonló rövidségű s tartalmú verseket máskor is szívesen veszünk. Örülnénk, ha a nyári toborzónkban részt venne. Mikor jön különben Clujra? Jó munkát! — *Dávid Anna I. g. o. t. Braşov.* A rejtvényed a rovatvezetőnek átadtam. A bemutatkozó leveledet még Jenő bácsi olvasta át, mikor nem voltam itthon, de nekem is megmutatták. Így megtudtam, hogy már I. gimnazista vagy. Már régen jár neked a lap és sok örömet találtad benne. A rejtvényt állandan fejtéd. Kertészkedni is nagyon szeretsz. A kis cimborákat szeretettel üdvözlöd. — *Kovács Margit Satumare.* A pünkösdi Új Cimborá nagy örömet vitt. Ezért nem szabad soha türelmetlenkedni s a türelmetlenségünkben megbántani valakit. Mindent rendjén ki kell várni, mert mindennek eljön a maga ideje — *Bálint Gizi III. el. o. t. Cluj.* Rejtvényed a rovatvezetőnek átadtam. Nagy volt az örömed a nyeremény miatt. Most sok a dolgotok, mert készülődtek a vizgára. — *Gross Olga Elza és Évi Satumare.* Szép rendesen megírt leveletekben gyönyörködtem. Örültem az üzenetnek. Az árnyékképeket kíváncsian várom. Kérdezitek, hogy mikor rendezek Satumaren szép kiállítást és mese délutánt. Meg lehet, hogy augusztus hónapban ott lesznek s nemcsak kiállítás lesz, de akkor színielőadás is. Szerettel üdvözlöm rajtatok keresztül az összes satumarei kis cimborákat.

Bálint Karesi Cernatu. Leveledet a rejtvényfejtéssel együtt megkaptam. Örömmel látom, hogy az én régi kis cimboráim hűsége változat-

lan. A képet a Hófehérke előadásáról várom. — *Cernatu-i evang. elemi iskola igazgatósága.* Az ottartózkodásom alatt megrendelt II. színdarab sorozat megérkezett-e, mert innen elküldték. — *Sanek Boriska V. el. o. t. Cernatu.* Szépen, rendesen megírt levelet s a küldött beszámolót megkaptam. A beszámolót ügyesen megírtad, le is közöljük nemsokára. A virágmagvaidd kikelték, s vársz őszre, hogy egy szép esokrot adhass belőle. Adja Isten, hogy kívánságod teljesedjen édes Boriskám. Édesapádat s édes anyádat melegen üdvözlöm. A veletek együtt töltött időre szeretettel és kellemes emlékekkel gondolok. Írj máskor is. — *Boldizsár Lili Cluj.* Rejtvény fejtéted s sorsoláson részt vesz. — *Berkessy Judit.* A Pista bácsinak írt levelet átadtam. Örültél a rejtvény nyereménynek. Én is örültem, hogy eljöttél s egy kedves, aranyos leánykát ismerhettem meg benned. A vakációban remélem többször is látunk. — *Ramsay Mici III. g. o. t. Nagy Böske IV. g. o. t. László Lily III. g. o. t. Arad.* Az eszperantó iránt érdeklődtek. Már tavaly nyáron nagyon vártatok eszperantó leckéket és sajnáltatok, hogy elmaradt. Az ideit nyarat rászánjátok, hogy komolyabban is foglalkozzatok vele. Mi azon leszünk, hogyha olyan nagy bennetek az eszperantó tanulási kedv, hogy tanulhassatok is a nyáron. Írjátok meg, hogy hányan akartok tanulni. — *Szabó Erzsike V. el. o. t. Fratelia.* Szorgalmas rejtvényfejtőnk vagy Erzsike s látom, hogy az Új Cimborát is szereted. De szeresd is, mert minden sorát a legnagyobb szeretettel írjátok, s különösen a helyesírást figyeld majd olvasás közben, pl. az ilyen szavakat: *függőleges, állott — állat, megszeppent — csuppen csuszan* stb. Ne írd máskor is Erzsike. — *Sándor Mici II. g. o. t. Arad.* Kérdezed, hogy az ideit nyáron lesz-e kettős szám mint tavaly és lesz-e eszperantó lecke a nyáron mert már nehezen várod. Ha csak valami közbe nem jön, az eszperantó leckét megkezdjük — s júliustól kezdve egész szept. 1-ig úgy mint tavaly is — újra lesznek kettős számok. — *Kárpáthy Egon I. g. o. t.* Az új rejtvényt érdeklődéssel nézegettem, látom, hogy a fejed nemcsak a nyakad tartozékaként viseled, de gondolkodásra, fejtőrésre is használod. Szeretnél komolyabb könyveket is olvasni. Jöjj be, itt a szerkesztőségben olvashatsz kedved szerint. Az új rejtvényt átadtam Pista bácsinak. — *Balogh Évi Kató és Ildikó Eremeni.* Levélkétekből azt látom, hogy nem alusztok, de ugyancsak serénykedtek és buzgókodtok. Szinte képzelem, hogy milyen tűzről pattant kis gazdasszonyok lesztek ismét a nyáron. A toborzásból is kivesszitek a résztvevőket. Két új kis cimborát toboroztatok. Csak folytassátok tovább, minden újabb kis cimborá egy-egy téglá a lap megmaradásáért folytatott munkában. Én is sajnálom, hogy nem mehettem felőletek.

Ahogy kis munkatársaink írnak...

A Mănaşturi-uti ref. elemi iskola tornabemutatója.

Hej Cimborák! sajnálhatjátok, hogy nem jötetek el erre a szép és érdekes tornabemutatóra. Én ott voltam és beszámolok nektek, mit láttam, mit hallottam.

Először is a 232-ik éneket énekelte el az egész iskola. „No minden népek“ így kezdődött az ének. Utána az I., II. osztályosok nagyszerű szabadgyakorlatokat mutattak be zeneszó mellett. Egy VII. oszt. Orbán Erzsébet vezényelte őket, a III.—VII. osztályosok ritmikus tornája következett azután, majd „Járjatok be minden földet“ c. régi szép magyar induló, amelyet meg is tapsolt a közönség. Nagyon érdekes volt a VI—VII. oszt. leányok ballettáncja, de a legtöbb tapsot mégis a palotás táncosai kapták. A palotás után népdalok következtek. A naményi bírő ablakában, Erdő erdő kerek erdő, A fonóban fonnak fonnak a lányok, amely nótákat F. László Marcella szerkesztőné írta.

Végül az iskola nagyobb növendékei mutatják be tornatudományukat a magas-, táv- és rudugrásban. Stafétát is futottak. A magas ugrásban első lett Bíró Béla VII. o. t. 160 cm-t ugrott, a II-ik Herbert Béla VI. o. t. 155 cm-t ugrott, a többiek már 140 cm-nél kiestek.

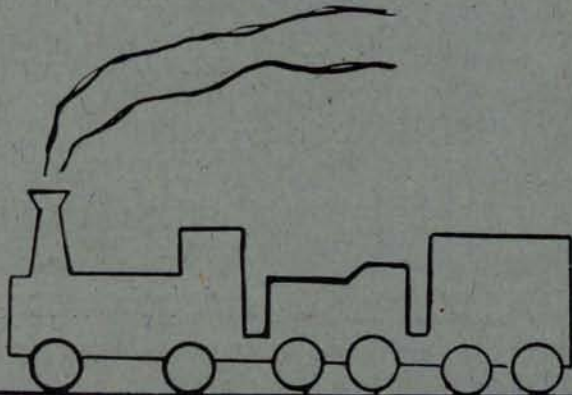
A jelenlevő szülők mindegyre dicsérték az igazgató bácsit, Nagy Sándorné, Deésy Jolán és Elekes Ica tanítónéiket, akik olyan sok türelemmel tanították egész éven át a gyermekeket. Az ünnepély végén tánc volt, amelyen résztvettek még a vendégek is. Mindenki jókedvvel, megelégedve távozott a tornabemutatóról.

Adorján Levente II. g. ot.

Rajziskola.

Vezeti: Kürthy Klára.

37. számú minta.

FEJTÖRŐ

Rovatvezető: Súlyom István.

1. Betüirejtvény.

Beküldte: Labud Andriska, Alba-Iulia.

4 × 5 ár

2. Földrajzi pótlórejtvény.

...enf, ...ruguay, ...isza, ...ritrea, ...anking,
...erlin, ...sztország, ...ománia, ...örögország,
...áva, ...zsia, ...ederland, ...ltenia, ...iófok.

Ha a fenti földrajzi nevek kezdőbetűit helyesen pótoljátok, úgy a kezdőbetűk egy híres feltaláló nevét adják.

Megfejtési határidő: 1936 július 5. A megfejtők között jutalomkönyveket sorsolunk ki.

KIADÓ BÁCSI POSTÁJA

Ujabbán a következő előfizetések érkeztek be:

Fornwald Gyurika Sighet 250, Fekete Gáborka Sft. Gheorghe 200, Székely László Brasov 50, Scoala prim. ref. Sibiu 50, Szindarab 50, Bartha Sándor Anghelus 200, György Géza Baciu 100, Rózsa Jolika Baia-Mare 100, Deák Annuska Câmpia-Turzii 100, Kelemen Irma Colfesti 50, Gál Gyurika Huedin 50, Jótékony Magyar Nőegylet Baia-Mare 100, Tunyoghi Emil Poclusa de Barcău 100, Dr. B. Papp Bucuresti 220, Kovács Albertné 300, Cluj. — Dr. Boga Alajos 500, Szász Irénke 50, Máthé Zoltán 50, Gergely Endre 100, Camelio Safta 50, Gáll Bubi 50, Zsákó Zsóka 50, Adler Évi 50, Dávid Béla 30, Auslander Évi 17, Bálint Gizella 17, Paizs György 34, Báthori Évi 17, Kovács Guszi 50, Veress Zsófia 50, Schwimmer Gabika 100, Dru nek András 17, Kondász Ferike 17, Szigethi Éva 17, Ulbrich Hildegard 40, Kardos Jenő 50.

8 éves magyar fiúcskát augusztus hónapra édesanyja szeretné olyan német családhoz adni, ahol hozzá hasonló koru leánykával vagy fiúcskával csak németül és románul beszélnének. Főleg németül. Ellátását illően fizetné. Választ július 15-ig kér. Hilf Adámné, Cluj, Str. Rudeanu 27—29.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Főmunkatársak:

TELEKY DEZSŐ és SIMON SÁNDOR.

Minden cikkért a szerzője felelős.

Kiadja: a Minerva Nyomdai Műintézet R.-T. Cluj